

DOMAČIN.

DOMAČIN izhaja vsako soboto popoldne, če je ta dan praznik dan poprej ob istem času. — Naročnina za Ljubljano z dostavljanjem na dom: celoletno 3 K, polletno 1 K 50 v, četrletno 75 v; po pošti: celoletno 4 K, polletno 2 K, četrletno 1 K. — Uredništvo je na Miklošičevi cesti št. 16 v I. nadstr. — Dopisi naj se pošiljajo uredništvu DOMAČINA. Ne frankirana pisma se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo. — Inzerati (oglasil): Trikrat razdeljena petit-vrsta pri enkratni objavi 12 v, pri vsaki nadaljnji objavi 8 v, pri dvostopni petit-vrsti v reklamnem delu stane vrsta 20 v. Cela stran 80 K, pri večkratnem objavljanju po dogovoru znaten popust. — Upravništvo je na Miklošičevi cesti št. 16 v I. nadstr.

Štev. 1.

V Ljubljani, dne 2. januarja 1915.

Leto III.

Vabilo na naročbo.

Ob sklepu leta vabimo p. n. občinstvo v mestu in na deželi, da se naroči na naš list, ki pri naša poleg raznih drugih novosti in gospodarskih vesti zlasti tudi točna poročila z bojišč. Naročnina za Ljubljano z dostavljanjem na dom: celoletno 3 K, polletno 1 K 50 v, četrletno 75 v; po pošti: celoletno 4 K, polletno 2 K, četrletno 1 K. — Vsem častitim dosedanjim naročnikom pa želimo, da bi se jim v novem letu 1915. uresničile vse nade — upajoč, da prinese to leto tudi zaželjeni mir, kojega sadovi, dal Bog, bodo primerni našim žrtvam.

Upravništvo in uredništvo
„Domačina“.

Oklic.

Pri c. kr. deželni vladi ustanovljena nabiralnica naturalnih daril c. in kr. vojnega oskrbovalnega urada ima med drugim nalogo, da preskrbuje v vojni se nahajajoča krđela z gorkim zimskim perilom in s sredstvi proti mrazu.

Dasiravno je požrtvovalno prebivalstvo Kranjske mnogo darovalo, so vendar ti darovi zaostali za upravičenimi zahtevami krđel.

Domačim kranjskim krđelom je bilo skupaj odanega: 6173 gorkih srajc, 346 spodnjih jopičev, 367 volnenih jopic, 6519 gorkih spodnjih hlač, 6575 snežnih oglavnic, 852 šalov, 1452 opasníc, 4090 parov rokavic, 999 parov rokavic brez prstov, 990 parov

palčnikov, 7404 parov zapestnikov, 2746 parov dokolenk, 946 parov kolenk, 601 par volnenih dolgih nogavic, 6345 parov volnenih kratkih nogavic, 6450 parov volnenih krp za noge.

Darovalo se je do sedaj: 1300 gorkih srajc, 200 spodnjih jopičev, 300 volnenih jopičev, 1250 gorkih spodnjih hlač, 2800 snežnih oglavnic, 920 šalov, 1550 opasníc, 2089 parov rokavic, 1000 parov rokavic brez prstov, 2636 parov zapestnikov, 250 parov dokolenk, 850 parov kolenk, 230 parov volnenih dolgih nogavic, 4057 parov volnenih kratkih nogavic, 3970 parov volnenih krp za noge.

Treba je bilo torej srajc, spodnje jopice, volnene jopice, gorke spodnje hlače, snežne oglavnice, rokavice, rokavice brez prstov, zapestnike, dokolenke, volnene dolge nogavice, volnene kratke nogavice in krpe za noge v večjih množinah iz nabranega denarja nakupiti.

Pričakovati je novih zahtev krđel, katerim ne bo mogoče zadostiti.

Prisiljen se obračam vnovič na že opetovano izkazano požrtvovalnost prebivalstva Kranjske s prošnjo, da z nadaljnji darili v denarju, v zimskem perilu in v sredstvih proti mrazu olajša našim vojskujočim se vojakom težkoče vojske.

Darila v denarju naj se blagovoli poslati c. kr. deželni predsedništvu, ali c. kr. okrajnemu glavarstvu ali prečastitemu župnemu uradu ali pa županstvu, darila v zimskem perilu in v sredstvih proti mrazu pa nabiralnici naturalnih daril c. kr. deželne vlade v Ljubljani, Simon Gregorčičeva ulica št. 26, pritličje desno, neposredno ali pa potom gori navedenih uradov.

C. kr. deželni predsednik:

Teodor baron Schwarz s. r.

Svetovna vojna.

Z avstrijsko-ruskega bojišča.

Boji v Karpatih. — V Galiciji so Rusi zopet pričeli z napadli. — Ob Nidi in pred Przemyslom se vrše boji.

Uradno se razglša dne 22. decembra opoldne: V Karpatih se vrše še boji južno od gorskega grebena v ozemlju rek Nagy-Ag, Latorcza in Ung. V Galiciji so prešli Rusi včeraj zopet k napadu, ki pa ni mogel prodreti. Zlasti ob Dolenjem Dunajcu

so imeli težke izgube. Ob reki Nidi in v prostoru južno od Tomaszowa so se razvili manjši boji. Borbe pred Przemyslom še trajajo.

Namestnik načelnika generalnega štaba pl. Höfer, feldmaršallajtnant.

Na celi severni fronti se bije nova bitka. — Operacije v Karpatih potekajo ugodno. — Naše čete odbijajo v Galiciji in v južni Poljski sovražne napade ter pridobivajo na prostoru.

Uradno razglasaajo z dne 23. decembra opoldne:

Naše operacije v Karpatih potekajo ugodno. V ozemlju Latorcze smo odbili ruski poskus, nas pri Volovcu (Volocz) napasti. V gorenji dolini reke Ung so ujele naše čete včeraj pri Fenyvesvölgy 300 Rusov ter prodrle naprej. Tudi severovzhodno od Lopkovskega prelaza, v smeri proti Lisku, pridobivajo naši napadi na prostoru. Oficijalni komunike ruskega generalnega štaba z dne 18. decembra trdi, da so nam ujeli Rusi na tej fronti 3000 vojakov ter nam vzeli tudi topove in strojne puške. Te navedbe so izmišljene. Naša, tu nastopajoča bojna skupina je izgubila na mrtvih, ranjenih in pogrešanih v celem 2 častnika in 305 mož. Niti enega topa, niti ene strojne puške ni dobil sovražnik v svojo pest.

Ljuti boji pri Krosnu, Jaslu, Tuchowu in ob dolinem Dunajcu še trajajo naprej. Ob tej reki so obnožili Rusi tudi preteklo noč svoje brezuspšne, izgubonosne napade.

Ob Nidi boj za enkrat stoji. Blizu izliva te reke smo obstreljevali neki sovražnikov most čez Vislo ter ga zažgali.

Južno od Tomaszowa so odbile naše čete nočni napad kavkaških polkov.

Boji naših zaveznikov za odsek Rawke in Bzure se nadaljujejo.

Na celi fronti se torej bije nova bitka.

Namestnik načelnika generalnega štaba pl. Höfer, feldmaršallajtnant.

Pri Ökörmezö stoji borba. — Odbiti ruski napadi v dolini Latorcze. — Boji na gališki fronti še trajajo. — Ob Nidi je naša armada ujela 2000 Rusov, od 11. do 20. decembra pa 43.000.

Uradno razglasaajo dne 24. decembra opoldne:

V gorenji dolini reke Nagy Ag pri Ökörmezö stoji borba. — V obrečju Latorcze so naše čete včeraj odbile več napadov z velikimi izgubami za Ruse in so razbile neko sovražno baterijo pri Alsó-Vereczke.

V gorenji dolini reke Ung pridobiva naš napad polagoma prostor proti gorskemu prelazu Uzsok.

Dne 21. decembra smo na ozemlju teh karpatskih dolin ujeli 650 Rusov.

Boji ob znani gališki fronti še trajajo.

Ob dolnji Nidi so naše čete v boju dne 22. decembra vjele nad 2000 sovražnikov.

V prostoru pri Tomaszowu in ob črti rek Rawke in Bzure se boji nadaljujejo.

Od 11. pa do 20. decembra smo v celem ujeli 43.000 Rusov. V notranjosti monarhije se nahaja že 200.000 ujetih sovražnikov.

Namestnik načelnika generalnega štaba pl. Höfer, feldmaršallajtnant.

Boji v Karpatih. — Rusi potisnjeni proti Lisku. — Ruski napadi med Wislokom in Bialo.

Uradno razglasaajo dne 25. decembra:

Na severovzhodnem bojišču so se včeraj nadaljevali na velikem delu fronte boji.

Podlistek.

Na pokopališču.

Povest. — Iz slovaščine prevel Podravski.

(Dalje.)

„Aló, pograbi ga, guraj!“ mu je prigovarjala starka. In res se ji je zdelo, da čuti pes nekoga tujega v bližini. Skočil je izpred vrat, komaj pa je napravil nekoliko skokov, se je ves vdrl v sneg in vrnil se je pred hišo ter jel na hodniku grozno tuliti.

Črez trenutek sta stopili na dvorišče dve osebi. Ena izmed nju, visoke vitke rasti, je dejala:

„Nu, hvala Bogu, da sva vendar srečno dospela pod streho! Že sem mislil, da je nama odbila zadnja ura.“

In stresla sta raz sebe, kolikor se je dalo, sneg ter korakala mimo oken naravnost proti durim, kjer ju je mati bolnice pričakovala.

Komaj pa sta krenili za vogel, sta izza okrajka stopili še dve drugi postavi, kakor bi ob enem z njima prišli ter korakali po petah za njima.

Vse štiri osebe so stopile v hišo in ko so se duri od vrže za njimi zaprle, je guraj nehal tuliti ter se je vrnil na svoje ležišče. Zunaj pa metelica ni prenehala in vihar je žvižgal dalje, da je bilo groza ga poslušati.

II.

Kdor je videl pozimi našo Oravo, on je poleti ne bi spoznal. Na njej se nahaja vse polno gričev, toda ima tudi svoje ravnine, po katerih se pretaka reka Orava. Največja in gotovo najzaljša izmed njih pa je ta, na kateri se razprostira Nova Vas in katera se razteza navzgor ob Oravi pa tja do Spodnjega Kubina. A takšnih reber, ki se razprostirajo na desni in levi strani Orave, v katerih ozadju se nahajajo večje ali manjše naselbine, ne najdete nemara nikjer, kakor samo na spodnji Oravi.

Vsa spodnja Orava je obkoljena naokrog slično vrtu z visokimi griči, ki so pokriti z gozdom. A vrhu tega je skoro slehernna vasica zopet obkoljena z manjšimi griči, v čijih zatišču se razprostira.

V takšnem zatišču leži tudi naselbina Leštinje, ki se razprostira za kako uro hoje od Spodnjega in za pol ure od Gornjega Kubina. Potočič deli vas na dve polovici. Na obeh straneh se razkladajo večje in manjše lesene hiše. Nekatere, zidane iz kamenja, se še posebno odlikujejo med njimi; to so hiše bogatejših plemenitaških rodbin. Orava, kakor tudi naš Turec, je jako bogata na plemenitaških rodbinah.

Imena: Kubinský, Zmeškal, Meško in na tisoče drugih, so bila znana po vsej ogrski pokrajini, in slavni Turzo iz Oravskega gradu je vladal svoje dni vso pokrajino. Danes je temu sicer drugače; danes se ime slovaškega plemstva omenja samo še v povestih, ali v

Naše čete v obrečju Nagy Agá in Latorcze so odbile več napadov s težkimi izgubami za sovražnika. V bližini gorskega prelaza Uszok smo zavzeli neko mejno višino.

V Galiciji smo sovražnika potisnili dalje proti Lisku. Med Wislokom in Bialo pa je sovražnik nadaljeval boj ves dan, s posebno intenzivnostjo na božični večer in v današnji noči.

Ob Dunajcu in ob naši neizpremenjeni fronti v ruski Poljski so se deloma vršili artilerijski boji, deloma pa je vladal mir.

Namestnik načelnika generalnega štaba pl. Höfer, feldmaršallajtnant.

Gorski prelaz Uszok v naših rokah. — Rusi v kotlini Krosna in Jasla. — Uspešna naša ofenziva pri Tomaszowu. — Neznatni spopadi ob Savi in Drini. Odbiti črnogorski napad na Bilečo.

Uradno razglašajo dne 26. decembra opoldne:

Včeraj so vzele naše čete po štiridnevnih junaških bojih gorski prelaz Uszok. V Galiciji so Rusi nadaljevali pred nekaj dnevi započeto ofenzivo z močnimi silami in so dospeli zopet v posest kotlin pri Krosnu in Jaslu.

Položaj ob dolnjem Dunajcu in ob Nidi je neizpremenjen. Južno od Tomaszowa je pridobil naš napad proti vzhodu prostor.

Namestnik načelnika generalnega štaba pl. Höfer, feldmaršallajtnant.

Položaj v Karpatih neizpremenjen. Ruska ofenziva med Rymanowom in Tuchowom. — Ponesrečeni ruski napadi ob Dunajcu in Nidi.

Uradno razglašajo dne 27. decembra:

Položaj v Karpatih je neizpremenjen.

Pred rusko ofenzivo, ki se je pričela med Rymánowom in Tuchowom, smo svoje čete v galiških obronkih Karpatov nekoliko umaknili.

kakšni drugačnejši obliki. Isto tako se godi tudi z imeni naših gričev, mest, trgov in vasi. Leštinje pa so obranile še do danes svoje ime in kakor tudi večina oravskega plemstva, ki se še sedaj odlikuje s svojim gostoljubjem.

Takšno gostoljubje je užival v Leštinjah, v hiši pri mladih Leščanovcih, že nekoliko dni mladi prijatelj Žalostin.

Žalostin in mladi Leščan, najsi tudi to ni bilo njegovo pravo ime; toda ker se je k Leščanom priženil, so ga klicali mladega Leščana, sta si bila sodijaka. Žalostin je bil nekoliko mlajši, toda to njunega prijateljstva ni prav nič oviralo.

Vsa Leščanovska rodbina je štela štiri ude: mladega Leščana, Gusto, njegovo soprogo in dva zala otroka: Ivana in Miloša.

Bil je zal večer meseca avgusta. Vsa Leščanovska rodbina in ž njo vred njihov gost, je sedela v leseni utici, ki je obdajala njihovo hišo od dveh strani.

„Veš kaj, brate?“ spregovori Leščan k svojemu gostu; „predno, nego odideš, napraviva še izlet v Hoče.“

„Strinjam se,“ odvrne Žalostin, toda s tem dostavkom, da bi se to moralo zgoditi jutri ali poju-tršnjim, kajti že je skrajni čas, da se napotim dalje.“

„Toda kaj?“ se vmeša v govorico Gusto; „vi vendar ne pojedete. Vi nam iz Orave ne smete uiti. Saj tako zlepa vas ne pustimo. Na Podzamku se odpre razstava, potem v Kubinu slovensko gledališče in zabava; vas ondi ne sme manjkati.“

Sovražni napadi ob dolnjem Dunajcu in ob dolnji Nidi so se ponesrečili.

Boji v okolici Tomaszowa še trajajo.

Namestnik načelnika generalnega štaba pl. Höfer, feldmaršallajtnant.

Odbiti ruski napadi med Bialo in Dunajcem.

Uradno razglašajo dne 28. decembra opoldne:

Severno od gorskega prelaza Dukla so se naše čete izognile ruskemu napadu, da zavzamejo pozicije na Karpatskem grebenu.

Med Bialo in Dunajcem, v prostoru severno-vzhodno od Zakliczyna smo odbili zelo ljute sovražnikove napade.

Sicer se ni na severnovzhodnem bojišču ob naši fronti prigodilo ničesar bistvenega.

Namestnik načelnika generalnega štaba pl. Höfer, feldmaršallajtnant.

Z nemško-francoskega in nemško-ruskega bojišča.

Odbiti angleški napadi pri Festubertu in Givenchyju. — Nemški uspehi v Argonih in pri Verdunu.

Veliki glavni stan, dne 22. decembra: Pri Nieuportu in v okolici Yperna vlada v splošnem mir.

Da zopet osvoje pozicije, ki so jih dne 20. decembra izgubili, so včeraj in danes ponoči izvršili Angleži, ojačeni s francoskimi teritorialnimi četami, pri Festubertu in Givenchyju obupne sunke, ki smo jih pa odbili.

V okolici Richebourga se jim je posrečilo, da so se oprijeli svojih starih pozicij.

Včerajšnje francoske napade v okolici Alberta severnovzhodno od Compiègne, pri Sonainu in Perthesu smo odbili z velikimi izgubami za sovražnika.

„Nu, torej res ne vem kako bo,“ se je izgovarjal Žalostin.

„Nič, nič! jaz ne trpim nobenega izgovora,“ seže mu Gusta v besedo; „dajte mi roko, da ostanete.“

„Saj mene vendar ne mislite dati razstaviti?“ odvrne polušaljivo Žalostin ter umiče roko.

„Da, da! rekla sem vam, da vas ne pustimo iz Orave, dokler vas ne oženimo. Sem roko, da do kubinske zabave ostanete pri nas.“

„Ako bo to le mogoče, nimam ničesar zoper to; ostanem, toda roke na to vam dati ne morem.“

„Torej samo, če bo mogoče? Drugače mi tega ne obljubite?“

„Nu, saj on ostane,“ reče Leščan; „ne muči ga že toliko.“

„Oh, jaz ga ne mučim, marveč nekdo drugi, hej,“ reče Gusta ter se nasmeji.

„Kdo, hej?“ vpraša Žalostin ter vpre radovedni pogled v mlado gospo.

„Hej, hej! — Vas nekaj muči. Ali se niste pritoževali onokrat?“

„Komu?“

„Meni gotovo ne! Ali hočete vedeti?“

„Jako sem radoveden, kdo bi to bil?“

„Torej naj vam povem?“

„Prosim vas lepo.“

„Nu, počakajte, takoj,“ odvrne mlada gospa, steče v sobo od koder se črez trenutek vrne, nesoča nekaj v roki.

(Dalje prihodnjic.)

V zapadnem delu Argonov smo osvojili nekaj strelskih jarkov.

Vzhodno od Argonov, severozapadno in severno od Verduna smo z lahkoto in deloma s težkimi izgubami za sovražnika zavrnilo vse francoske napade.

Šele po objavi smo žal dognali, da ima včeraj priobčeno povelje francoskega generala Joffra z dne 17. decembra 1914 še ta-le dostavek: „Povelje naj se danes zvečer razglasi vsem četam in naj se prepreči, da bi prišlo v časopise.“

Vrhovno armadno vodstvo.

Ljuti boji z angleškimi četami. — Odbiti francoski napadi.

Veliki glavni stan, dne 23. decembra dopoldne:
Napade na sipinah pri Lombardzyde in južno od Bixschote so naše čete z lahkoto zavrnilo. Pri Richebourg l' Avoué smo vrgli včeraj Angleže zopet iz njihovih postojank. Navzlic obupni protiobrambi smo obdržali in utrčili vse pozicije, ki smo jih bili med Richebourgom in kanalom d' Aire a la Bassée iztrgali Angležem. Od 20. decembra smo vzeli 720 barvokožcev in Angležev ter ugrabili 5 strojnih pušk in 4 metalce min. V okolici chalonskega tabora se je sovražnik živahno gibal. Napade severno od Sillery, južnovzhodno od Reimsa, pri Souain in Perthes smo odbili z deloma težkimi izgubami za Francoze.

Vrhovno armadno vodstvo.

Nemško uradno poročilo o bojih na zapadu.

Veliki glavni stan 24. decembra dopoldne:
Sovražnik ni včeraj ponovil v okolici Nieuporta svojih napadov. Pri Bixchote so naše čete v bojih dne 21. decembra ujele 230 mož. Zelo živahno je bilo zopet sovražnikovo delovanje v okolici tabora pri Chalonsu. Srditemu sovražnemu artilerijskemu ognju so sledili v okolici Sonaina in Perthesa pehotni napadi, ki smo jih odbili. Sovražnik nam je iztrgal pod trajnim artilerijskim ognjem se nahajajoč jarek, ki smo ga zvečer zopet pridobili. Po tem uspelem protisunku smo opustili pozicijo, ker je sovražni ogenj skoro izravnal dele strelskega jarka. Nad 100 ujetnikov je ostalo v naših rokah.

Vrhovno armadno vodstvo.

Odbiti angleški in francoski napad na zapadnem bojišču.

Veliki glavni stan, dne 25. decembra dopoldne:
V Flandriji je vladal včeraj v splošnem mir. Vzhodno od Festuberta smo iztrgali Angležem nadaljuju kos njihovih utrd, ki meje na pozicijo, ki smo jo osvojili dne 20. decembra.

Pri Chivyju, severnovzhodno od Vaillyja, so naše čete prepodile sovražno stotnijo, ki se je bila vgnedila pred našimi postojankami. Pri tem smo ujeli 172 Francozov.

Pri poskusu, da bi nam to pozicijo zopet iztrgali, je imel sovražnik velike izgube.

Francoske napade pri Sonainu in Perthesu, kakor tudi manjše sunke severozapadno od Verduna in zapadno od Apremonta smo odbili.

Vrhovno armadno vodstvo.

Odbiti francosko-angleški napadi pri Festubertu. — 3000 mrtvih sovražnikov na bojišču. — Manjši boji v Vogezih in v Alzaciji. — Operacije francoskih in nemških letalcev.

Veliki glavni stan, dne 26. decembra opoldne:

Zapadno bojišče: Pri Nieuportu smo v noči od 24. na 25. decembra odbili francoske in angleške napade. Uspeh naših bojov pri Festubertu z Indijci in Angleži se da šele danes pregledati. Ujeli smo 19 častnikov in 819 Indijcev in Angležev, uplenili pa 14 strojnih pušk, 12 metalcev min, projektorjev in drug vojni material. Na bojišču je ostavil sovražnik nad 3000 mrtvih. Dovolili smo premirje, ki so ga zaprosili Angleži, da pokopljejo mrtvece. Naše izgube so razmeroma majhne. V manjših bojih v okolici Lihonsa in Tracy le Vala, severovzhodno od Compiègne, smo ujeli okrog 200 sovražnikov. V Vogezih, južno od Diedlshausena, in v zgornji Alzaciji, zapadno od Sendheima, kakor tudi jugozapadno od Altkircha, so se včeraj vneli manjši boji. Dne 20. decembra popoldne je vrgel neki francoski letalec 9 bomb na vas Inor, da se tam nahajajo samo bolnišnice, ki so tudi za letalce vsled razsvetljave docela natančno vidljive. Zabeležbe vredne škode bombe niso povzročile.

Kot odgovor na ta čin, smo danes zjutraj obmetavali z bombami srednjega kalibra nekatere v poziciji de Nancy ležeče kraje.

Vrhovno armadno vodstvo.

Odbiti francoski napadi pri Albertu, v Argonih in v Alzaciji.

Veliki glavni stan, dne 27. decembra dopoldne:

Zapadno bojišče: V Flandriji se ni včeraj prigodilo ničesar bistvenega. Danes zjutraj so se pojavile angleške ladje. Severovzhodno od Alberta je izvršil sovražnik brezuspešen sunek na La Boisselle, kateremu je danes zjutraj sledil uspešen protisunek naših čet.

Francoski napad v kotlini Meurissons in jugovzhodno od Verduna so se zrušili v našem ognju.

V gorenji Alzaciji so Francozi napadli naše postojanke, vzhodno od črte Thann — Dannerkirch. Vse napade smo odsili.

V prvih jutranjih urah so Francozi zavzeli neko važno višino, vzhodno od Thanna, a smo jih s srditim protinapadom vrgli. Višina je ostala trdno v naši posesti.

Vrhovno armadno vodstvo.

Brezuspešni francoski napadi na nemške pozicije.

Veliki glavni stan, dne 28. decembra:

Zapadno bojišče. Pri Nieuportu je sovražnik ponovil svoje napadalne poskuse, toda brez vsakega uspeha. Pri tem ga je podpiral ogenj z morja sem, ki pa nam ni zadal nobene škode, pač pa je usmrtil in poškodoval nekaj prebivalcev v Westendi. Ponesrečil se je tudi sovražni napad proti pristavi St. Georges, ki so jo Francozi označevali v svojih uradnih poročilih kakor da bi se nahajala v njihovih rokah.

Južno od Yperna smo zavzeli neki sovražni okop, pri čemer smo ujeli nekaj tucatov sovražnikov.

Odbili smo opetovane silnejše sovražnikove napade v okolici severno-zapadno od Arrasa.

Jugovzhodno od Verduna je sovražnik obnovil svoj napad, toda takisto brez uspeha. Prav tako se

je tudi zgodilo z njegovo nakano, da bi zopet osvojil višino zapadno od Sennheima, za katero smo se včeraj borili.

Vrhovno armadno vodstvo

Srditi boji ob Bzuri in Rawki — Ob reki Pilici stoji bitka.

Veliki glavni stan, dne 22. decembra:

Na vzhodnem bojišču je položaj v vzhodni in zapadni Prusiji neizpremenjen.

V Poljski se nahajajo naše čete v srditih bojih za odsek ob Bzuri in Rawki.

Na več točkah smo že izsilili prehod preko tega sektorja. Na desnem obrežju reke Pilice še stoji boj zavezniških čet.

Veliki glavni stan, dne 23. decembra dopoldne:

V vzhodni in zapadni Prusiji je položaj neizpremenjen. Položaj ob odseku Bzura—Rawka traja naprej. Na desnem bregu Pilice je položaj neizpremenjen.

Vrhovno armadno vodstvo.

Nemška ofenziva v vzhodni Prusiji. — Mlava v nemških rokah. — Odbiti ruski napadi ob Pilici.

Veliki glavni stan, dne 24. decembra dopoldne:

Naše čete so iz črte Soldau—Neudenburg znova pričele ofenzivo in vrgle po večdnevih bojih Ruse nazaj. Mlava in sovražne pozicije pri Mlavi so zopet v naših rokah. V teh bojih smo vzeli 1000 mož. V odseku rek Bzura in Rawke so se razvili v megljenem vremenu, v katerem se je le malo mogla uveljaviti artilerija, na mnogih točkah srđiti bajonetni boji. Ruske izgube so velike.

Na desnem obrežju Pilice, v okolici jugovzhodno od Tomaszowa, so Rusi večkrat napadli, a so jih zavezniške čete s težkimi izgubami odbile.

Dalje proti jugu je položaj v splošnem neizpremenjen.

Vrhovno armadno vodstvo.

Odbiti ruski napadi pri Loetzeniu v vzhodni Prusiji. — Uspešna nemška ofenziva južno od Visle in ob Pilici.

Veliki glavni stan, dne 26. decembra opoldne:

Vzhodno bojišče: Ruske napade na pozicije pri Loetzeniu smo odbili; 1000 ujetnikov je ostalo v naših rokah. V severni Poljski, severno od Visle, je ostal položaj neizpremenjen. Južno od Visle je napredoval naš napad v odseku reke Bzura. Na desnem bregu reke Pilice, jugovzhodno od Tomaszowa, je bila naša ofenziva uspešna. Dalje proti jugu je položaj neizpremenjen.

Vrhovno armadno vodstvo.

Uspešna nemška ofenziva proti Tomaszowu. — Odbiti ruski napadi pri Inowłodzu.

Veliki glavni stan, dne 27. decembra dopoldne:

Vzhodno bojišče: V vzhodni in zapadni Prusiji nobenih sprememb. V Poljski so naši napadi, v odseku reke Bzura in Rawke, počasi nadalje napredovali. Jugovzhodno od Tomaszowa smo uspešno nadaljevali svojo ofenzivo.

Ruske napade iz južne smeri na Inowłodz smo odbili s težkimi izgubami za sovražnika.

Vrhovno armadno vodstvo.

Z južnega bojišča.

Resnica o umikanju naše balkanske armade. — Nadvojvoda Evgen novi poveljnik naših balkanskih sil.

Uradno se razglša:

Ker smo po zmagovitem pohodu v Srbiji vzeli naše sile nazaj, so nastale razne, deloma popolnoma neutemeljene govorice.

Zato naj podamo v naslednjem pojasnilo, in sicer na podlagi onih poizvedovanj, ki jih je na najvišje povelje vršil visok vojaški zaupnik na samem mestu.

Po izvojevanih uspehih je zamislilo vrhovno poveljstvo balkanskih vojnih sil, doseči idealni cilj vsakega vojskovanja: streti sovražnika popolnoma; pri tem pa ni zadostno vpoštevalo težkoč, katere je bilo treba premagati.

Vsled neugodnosti vremena so postale maloštevilne, po pustem ozemlju napeljane etapne črte take, da je bilo nemogoče, dovažati armadi potrebni živež in municijo. Ker je bil istočasno zbral sovražnik nove sile in prešel k napadu, smo morali ofenzivo pruršiti in pamet je velevala, da se armade v neugodnih razmerah ne postavi k odločilnemu boju. Naše sile, ki so bile prodrle v Srbijo, so se morale vdati neugodnim razmeram ter se podati nazaj; čete pa niso poražene, temveč pričakujejo z nezlomljivim pogumom novih bojev.

Kdor je videl naše čete po težavnem umikanju, ta je moral spoznati, kako velika je njihova vrednost. Da smo pri tem umikanju utrpeli občutne izgube na ljudeh in materijalu, je bilo neizogibno.

Pri tem pa je konstatirati, da segajo govorice, ki se širijo o izmeri naših izgub, daleč preko dejstev.

Že vrsto dni se nahajajo naše, najboljšega duha prožete čete v dobrih stanovanjskih; opremljamo jih z vsem potrebnim; čete pričakujejo, da se jih nadalje uporabi. Dosedaj je prišlo na mejah le do neznatnih prask med patroljami.

Njegovo Veličanstvo je izvolilo dosedanjega vrhovnega poveljnika na njegovo, iz zdravstvenih ozirav stavljeno prošnjo, odstaviti od poveljstva ter imenovati na njegovo mesto Nj. c. in kr. Visokost generala kavalerije, nadvojvoda Evgena.

Vest, da prevzame Visokoisti toli važno poveljništvo balkanskih vojnih sil, bo sprejeta v armadi, v kateri uživa gospod nadvojvoda največje zaupanje in navdušeno spoštovanje, s hvaležno radostjo.

Črnogorski napad na Bilečo odbit. — Neznatni boji ob Savi in Drini.

Na balkanskem bojišču je vladal, kakor poročajo uradno, deset dni mir. Samo ob Savi in Drini se vne-majo semtertja neznatni spopadi. Trdnjava Bileća je dne 24. decembra odbila slab črnogorski napad.

Mir na balkanskem bojišču. — Ponesrečeni napadi na Kotor.

Uradno razglšajo:

Na balkanskem bojišču traja mir. Ozemlje naše monarhije je tu z izjemo docela neznatnih obmejnih prog Bosne, Hercegovine in južne Dalmacije prosto sovražnika.

Ozki pas ozemlja Špič-Budva so Črnogorci zasedli že začetkoma vojne. Njihovi napadi na Boko kotorsko so se popolnoma ponesrečili. Že pred dlje časa so

morali ustaviti svoj ogenj njihovi in francoski na obmejnih višinah nameščeni topovi, ker jih je potolkla naša trdnjavska in ladijska artilerija.

Prav tako brezuspešno so tudi opetovano obstreljevali, kakor je znano, oddelki francoskega brodivja posamne obrežne utrdbe. Vojno pristanišče je torej trdno v naših rokah.

Vzhodno od Trebinja se nahajajo slabeyši črnogorski oddelki na hercegovskem obmejnem ozemlju. Končno se nahajajo vzhodno podrinske proge Foča-Višegrad srbske čete, ki se od tamkaj niso umaknile tudi ne med našo ofenzivo.

Namestnik načelnika generalnega štaba pl. Höfer, feldmaršallajtnant.

Uradno razglašajo:

Na jugu je vladal popoln mir, ako izvzamemo nekatere obmejne praske.

Srbi so zopet razstrelili zemunski most.

Namestnik načelnika generalnega štaba pl. Höfer, feldmaršallajtnant.

Tedenske novice.

(Poziv črnovojnikom.) Vsi črnovojniki, ki so bili pri pregledovanju od 16. novembra do 31. decembra 1914 spoznani za orožje sposobni, in sicer letniki 1887, 1888, 1889 in 1890, morajo odriniti v vojaško službo, v kolikor že niso bili pozvani v to službo ali pa če so te službe iz ozirov na javno službo ali korist za določen ali nedoločen čas oproščeni, in se morajo 16. januarja 1915 zglašiti pri v črnovojniških legitimacijskih listih označenem c. kr. nadomestnem domobranskem okrajnem poveljstvu. Za tiste črnovojnike letnikov 1887, 1888, 1889 in 1890, ki so zaradi bolezni šele za poznejši termin vpoklicani, velja termin, ki je napisan na njihovem črnovojniškem legitimacijskem listku. Pri naknadnem pregledovanju po 16. januarju 1915 za sposobne spoznani črnovojniki omenjenih letnikov morajo 48 ur po pregledovanju odriniti v službo. V interesu vsakega vpoklicanega črnovojnika je, da vzame seboj par trdnih čevljev (oziroma škornjev ali opank), gorko volneno spodnje oblačilo, gorko obleko (volnen telovnik z rokavi, volnen jopič, kozuh, debelo zimsko suknjo itd.), volnene nogavice, čepice proti snegu, zapestnike, gorke rokavice, gorko odejo in nahrbtnik, vsekako pa jedilno orodje in posodo, če ima vse to. V slučaju, da bo ta oprema uporabljiva za vojaško službo, se povrne v denarju, kolikor je vredno. Priporoča se tudi, da vsak vzame seboj jedil za tri dni. Črnovojniški legitimacijski listek opravičuje do proste vožnje po železnici in ga je treba pred nastopom vožnje pokazati pri osebni blagajni. Kdor se ne bo odzval temu pozivu, bo strogo kaznovan po zakonu z dne 28. junija 1890, drž. zak. štev. 137.

(Koliko časa imajo svojci vpoklicanih pravico do podpore za preskrbo.) Svojci vpoklicanih dobivajo podporo za preskrbo (če so drugi zakoniti pogoji dani) ves čas, v katerem je vpoklicani vsled odhoda k vojakom zadržan izvrševati svoj poklic, torej od dneva, ko odrine v vojaško službo in zapusti svoje redno bivališče do vrnitve. Za slučaj, da vpoklicani dezertira ali je sodnijsko obsojen v težek zapor ali še na hujšo kazen, pa preneha pravica do podpore z dnem, ko je vpoklicani dezertiral, ali ko je postala

obsodba pravomočna. Ako je vpoklicani v kakem boju ubit ali če se ga po kaki bitki pogreša, ali če umrje vsled bolezni, preden je bil odpuščen iz vojaške službe, pristojna podpora svojem (če so drugi zakoniti pogoji dani) še nadaljnjih šest mesecev od dneva smrti ali pogrešanja. Za svojce vojnih prostovoljcev veljajo glede preskrbe iste določbe, kakor za svojce onih, ki so bili uradno poklicani.

(Posebne izkušnje pod orožje vpoklicanih kandidatov na trgovskih šolah.) Č. kr. korespondenčni urad objavlja: Naučni minister je izdal odlok komisiji za izkušnje učiteljev trgovskih šol podobni odlok, ki je bil izdan ravnateljstvom komisije za izkušnje srednješolskih učiteljev. Tistim učiteljskim kandidatom, ki so pred klavzuro in pred ustnimi izkušnjami in čakajo na vpoklicanje v aktivno vojaško službo z ozirom na črnovojniško prebiranje, se mora na njih prošnjo nemudoma dovoliti rok za izkušnjo, da lahko kandidati svojo izkušnjo napravijo še prej, predno nastopijo vojaško službo.

(Razglas o dajanju pojasnil glede naslovov za vojno pošto.) 1. Glavni pogoj za neovirano odpravljanje vseh pošiljatev vojne pošte je, da se navede pravilna (pristojna) številka urada vojne pošte, kateri pripada adresat. 2. Vsako poveljstvo, vsako vojaško krdelo, vsak zavod ter vsaka posamezna oseba armade v vojni je odkazana uradu vojne pošte z določeno številko. 3. Ako se izpremeni razvrstitev formacij ali ako dobé osebe povelje drugim itd., se seveda večinoma izpremeni tudi pristojna številka urada vojne pošte prizadetih oseb. 4. Da se pošiljačem pošiljatev vojne pošte — ki ne vedo pristojne številke urada vojne pošte, kateri pripada prejemnik — dá prilika v takih primerih poizvediti pristojno številko urada vojne pošte, je vojno ministrstvo v porazumu s c. kr. ministrstvom za deželno bran in s kralj. ogr. ministrom za deželno bran ustanovilo naslednje urade za pojasnila, in sicer: a) Pri stalnih nadomestnih krdelih vseh čet in zavodov c. in kr. vojske, c. kr. in kr. ogr. deželne brambe ter pri c. kr. črnovojnih okrajnih poveljstvih in kr. ogr. črnovojnih poveljstvih, potem b) pri c. in kr. vojaških poveljstvih v Moravski Ostravi, na Dunaju, v Gradcu, Budimpešti, Požunu, Kaši, Munkaču, Tamešvaru, Pragi, Litomeřicah, Nagyszebenu, Zagrebu, Innsbrncku, Sarajevu in Mostarju, nadalje c) pri kr. ogr. distriktnih poveljstvih deželne brambe v Budimpešti, Segedu, Kaši, Požunu, Kološvaru in Zagrebu. 5. Vprašanja o naslovih za vojno pošto je naslavljati načeloma na stalna nadomestna krdelata (t. j. nadomestni bataljon, nadomestna kompanija, nadomestna baterija, nadomestni eskadron, nadomestni depot) tistega vojaškega krdelata (tistega zavoda), oziroma na tisto črnovojno (okrajno) poveljstvo, h kateremu je ob mobilizaciji odrinil dotičnik, čigar številka urada vojne pošte se zahteva. Ako to iz kateregakoli razloga ni mogoče, je vprašanje nasloviti, ako gre za osebe, ki so uvrščene pri formacijah c. in kr. vojske, c. kr. deželne brambe ali c. kr. črne vojske, na bližnje poveljstvo v točki 4 pod b) navedenih vojaških poveljstev, ako gre za osebe, ki so uvrščene pri formacijah kralj. ogr. deželne brambe ali kralj. ogr. črne vojske, na bližnje poveljstvo v točki 4 pod c) navedenih distriktnih poveljstev deželne brambe. Povpraševati se sme pri vseh prej imenovanih poveljstvih, krdelih in zavodih samo pismeno in po pošti. Za to je uporabljati frankirane dopisnice z odgovorom. 6. Na

dopisnici I (vprašanje) je navesti: a) šaržo in ime osebe, katere naslov za vojno pošto se zahteva; b) vojaško krdelo (t. j. polk, bataljon, divizija), oziroma zavod, nadalje pododdelek (t. j. kompanija, eskadron, baterija), pri katerem je uvrščen dotičnik. 7. Na dopisnici II (odgovor) je namestiti naslov tiste osebe, kateri se naj pošlje odgovor. 8. V točki 4 oznamljena vojaška poveljstva, krdela in zavodi imajo primerno napotilo. Pripomniti se pa mora, da traja precej časa, predno naznani armada v vojni izpremembe v pristožnih številkah urada vojne pošte stalnim nadomestnim krdelom in črnovojnim (okrajnim) poveljstvom za seboj, zato ni nemogoče, da izjemoma ta ali drugi naznanjeni naslov za vojno pošto že ni več pravilen ob času, ko ga naznani dotično vojaško oblastvo.

(Koliko dobijo invalidni vojaki.) Pristojbine invalidnim vojaškim osebam so bile določene z vojaškim preskrbnimskim zakonom dne 27. decembra l. 1875., ki je bil spremenjen in izpopolnjen z zakoni z dne 23. junija 1891 in 28. junija 1896. Gažisti imajo pravico do pokojnine že tudi pred izpolnjenim 10. službenim letom, če so postali nesposobni za službo: vsled ran dobljenih v vojski ali vsled vojnih naporov, vsled božjasti, omračenja uma, oslepljenja na obeh očesih, onemoglosti radi mrtvouda ali vsled zunanjih poškodb, ktere je dotičnik dobil brez lastne krivde pri izvrševanju svoje službe, in končno vsled epidemičnih ali endemičnih bolezni. Te določbe veljajo tudi za vpo-klicane gažiste v rezervi. Če so ti tudi v državni službi, se porabijo za določitev njihove pokojnine ugodnejši predpisi. Najmanjša pokojnina za častnike, vojaške duhovnike in vojaške uradnike znaša letnih 600 kron. Častniki, vojaški duhovniki in vojaški uradniki, ki so bili tudi v miru pri izvrševanju svoje službe ranjeni brez lastne krivde ali teško poškodovani in so vsled tega postali v teku 5 let števi od dneva ranjenja ali poškodovanja nesposobni za službo, dobe poleg pokojnine še letno 400 kron ranjenske doklade. Pri izgubi ene roke ali noge znaša ta ranjenska doklada 800, pri izgubi dveh udov ali pri oslepljenju na obeh očesih pa 1800 kron letno. Častniki vojaškega stanu (izjemoma tudi invalidni avditorji, vojaški zdravniki, računovodje itd.) od 9. činovnega razreda navzdol se lahko sprejmejo v invalidsko oskrbo, če so invalidni in se nahajajo v stalnem pokoju, in sicer na ta način, da se jih sprejme v kak zavod (naturalno stanovanje in 90 odstotkov plače, katero so nazadnje dobivali) ali se jim da stanarina v denarju, in sicer 240 kron letno v 9., 160 kron letno v 10. in 11. činovnem razredu poleg 90 odstotkov zadnje plače in eventualne ranjenske doklade. Tudi osebe iz moštva, ki so postale iz katerega gori navedenih vzrokov invalidne in za vedno nezmožne za delo, imajo pravico do stalne invalidske pokojnine. Ako je pričakovati, da se bo pohabljenost delno izboljšala in postanejo osebe zopet sposobne za vojaško službo ali za samostojno preživljanje, se podeli le začasna invalidska pokojnina, in sicer za eno ali dve leti. Višina invalidske pokojnine se ravna po pravi šarži, katero je invalid imel, in po službeni dobi. Najmanjša letna pokojnina znaša za kadete 600, za narednike 168, za četovodje 144, za desetnike 120, za poddesetnike 96, za infanteriste (vojake brez šarže) 72 kron. Pod istimi pogoji, ki veljajo za častnike, dobe tudi osebe iz moštva ranjensko doklado poleg pokojnine, in sicer je najmanjša 96 kron, potem pri izgubi ene roke ali noge 192, pri izgubi dveh udov ali pri oslepljenju na obeh očesih pa 288 kron letno. Tudi moštvo se sprejema v inva-

lidsko oskrbo, in sicer dobivajo v taki invalidski oskrbi nahajajoče se osebe plačo po šarži, hrano, kruh, stanovanje, obleko in tobak, vrhutega pa še eventualno ranjensko doklado. Moštvo, ki je deležno take invalidske oskrbe, sme zahtevati invalidsko pokojnino tudi izven zavoda, ali pa se lahko tudi tej invalidski oskrbi popolnoma odpove proti odpravnini, ki je enaka dvakratni letni invalidski pokojnini.

(Naknadno prebiranje črnovojnnikov, ki so zamudili prebiranje) in so rojeni v letih 1878. do 1890., se vrši dne 20. in 21. januarja v Ljubljani, in sicer dne 20. januarja za politične okraje: Ljubljana (mesto), Ljubljana (okolica), Litija, Kamnik, Kranj; dne 21. januarja za politične okraje: Radovljica, Kočevje, Črnomelj, Rudolfovo, Krško. Za politične okraje Logatec in Postojna se vrši pregledovanje dne 15. in 30. januarja na Opčinah. Črnovojnnikom, ki so zamudili prebiranje, se je takoj zglasiti pri svojih županstvih, v Ljubljani bivajočim črnovojnnikom v mestnem vojaškem uradu v „Mestnem domu“ z izkazili o domovinstvu.

(Poštna in brzojavna urada Jesenice 2 na Gorenjskem in Kandija na Dolenjskem) se opustita v smislu odloka c. kr. trgovskega ministrstva z dne 9. decembra 1914, št. 48.472/P iz leta 1914. z 31. decembrom 1914. Opravila poštnega urada Jesenice 2 bo oskrboval od 1. januarja 1914 dalje poštni urad Jesenice 1 na Gorenjskem, opravila poštnega urada Kandija pa poštni urad v Rudolfovem.

(Opuščena pošta.) V smislu odloka trgovskega ministrstva z dne 9. decembra 1914, št. 48.472/P ex 1914, se z dnem 31. decembra 1914 opusti enkratna dnevna pešpošta prvič med poštnima uradoma Litijo in Šmartnem pri Litiji, drugič med poštnima uradoma Sodražico in Ribnico na Kranjskem.

(Oddaja vojaških dobav.) Maloobrtni interese se opozarjajo, da je prošnje za naročila za dobavo predmetov iz usnja in suknja ter za dobavo perila, odnosno za tovrstna konfekcijska dela vlagati le pri c. kr. ministrstvu za javna dela. Opustiti pa je kot brezuspešno vlaganje takih prošenj, ki se tičejo dovolitve vojaških dobav v obče, kakor tudi prošenj za dobavo določenih drugih predmetov. To vse seveda ne velja za vlaganje ponudb na primer javnih dobavnih razpisov.

(Uboj v škofjeloški okolici.) 26. decembra sta bila v gostilni Tomaža Hafnerja v Godeščah 58 letni posestnik Janez Svolfšak in 60 letni zidar Anton Rant. Med kvartanjem sta se sprla. Rant je potegnil nož in sunil ž njim Svolfšaka v prsi; zadel ga je v srce. Svolfšak se je zgrudil mrtev na tla. Morilca so prijeli in ga izročili okr. sodišču v Škofji Loki.

Razne stvari po svetu.

(Avstrijski vojni ujetniki na Grškem.) Srbska vlada je nedavno odpemila 4 ujete avstrijske častnike in 80 avstrijskih vojakov v Bitolj. Ujetnike so prepeljali čez Solun, torej čez nevtralno ozemlje. Po mednarodnem pravu bi bila morala Grška ujete vojake zadržati in internirati sama. To je prvotno opustila. Sedaj pa je na intervencijo avstrijske vlade zahtevala, da naj ji Srbija izroči one ujetnike, kar je Srbija tudi storila. Avstrijski vojaki bodo prepeljani na grški otok Syra.

(Papirnatih telovniki za našo armado.) Kakor poročajo dunajski listi, je naročila vojna uprava v neki papirnici pri Plznu 100 vagonov papirnatih telovnikov, ki so se izkazali kot izvrstno sredstvo proti zimi.

(Zboljšanje učiteljskih plač na Češkem.) Češka deželna upravna komisija je sklenila izplačevati učitelstvu že lani dovoljene priboljške k mesečnim pl. čam tudi letos, in sicer ne le aktivno službujočim učiteljem, temveč tudi vsem onim, ki se nahajajo pod orožjem. V ta namen je zvišala upravna komisija deželne doklade za 10 %.

(Na smrt obsojena vohuna.) Mestni magistrat v Tešinu razglša: „C. kr. sodišče etapnega poveljstva 4. kora kot vojno sodišče je obsodilo dne 12. decembra 23 letnega mizarja Antona Grmela iz Varšave in 21 letnega godca Josipa Müllerja iz Vysoka na Češkem na smrt na vešalih, in sicer se ima kazen najprvo izvršiti na Grmelu“. To vest dopolnjuje „Nowa Reforma“, ki poroča: Anton Grmel se je po naročilu generalnega štaba 3. ruskega kora napotil iz Okocima v Jordanov v svrhu, da izsledi pozicije nemških čet, njih številnost in vrsto orožja. Müller pa se je v isto svrhu dne 7. t. m. odpravil iz Okocima v Nowi Targ. Oba sta bila aretirana v Krzczonowu, še predno sta mogla izvršiti svoj namen.

(Prestolonaslednik v Bukovini.) Prestolonaslednik nadvojvoda Karl Franc Jožef je posetil pretekli teden od sovražnika nezasedeni romunski del Bukovine. Bil je povsod z navdušenjem sprejet. V Dorni Vatri so se mu predstavile bukovinske deželne oblasti. Prestolonaslednik je pohvalil patrijotizem bukovinskih Romunov.

(Kako je v Lvovu?) „Wiedenski Kuryer Polski“ poroča iz Lvova: V Lvovu vlada silen mraz. Toplomer je padel na 21 stopinj pod ničlo. Sneg je nad 1 meter visok. Drv silno primanjkuje in izredno so draga. Prav tako je tudi s premogom. Občinstvo je silno deprimirano. Ulice so puste, višletje je samo sluge, ki se v pestrih in elegantnih livrejah sprehajajo po ulicah. Nimajo nobenega posla, ker so njihovi gospodarji odpotovali. Obžalovanja vredna je usoda onih državnih uradnikov, ki se jim ni posrečilo pobegniti pred prihodom Rusov. Za te reveže se je zavzel mestni župan dr. Rutowski, ki je uredil več ljudskih kuhinj, v katerih dobivajo ti uradniki jedila. V teh kuhinjah preživljajo tudi 300 revnih otrok. V Lvovu je okrog 10.000 rodbin brez vsakih sredstev za življenje. Za te rodbine skrbi mestni magistrat, v kolikor mu to dovoljujejo skromna sredstva. Zdravstveno stanje v mestu označuje dejstvo, da je bilo meseca oktobra konstatiranih 82 slučajev azijske kolere.

(Premalo otrok na Francoskem.) Francoski pisatelj Pierre l'Eremite piše o velikem nedostatku oih žena, ki so hotele živeti udobno življenje brez otrok in ki so se zaničljivo posmehovale materam, ki se niso bale otrok. Sadovi tega naziranja in ravnanja so za Francosko posebno zdaj vidni in občutni. Ostro obsoja 2.550.000 samcev čez 30 let, 1.801.710 rodbin brez otrok, 2.966.171 rodbin z enim otrokom, 2.661.978 rodbin z dvema otrokoma. Te razmere so vzrok, pravi pisatelj, da krik francoske, ki krvavi iz vseh ran, klic francoskih bojevnikov, ki stoje v prvih vrstah, po zadostnih novih močeh ostane — brez odgovora.

(Koliko velja vojna). Bivši francoski minister za javna dela Guyot je izračunal, da znašajo vojni stroški vseh vojskujočih se držav 380 milijonov frankov na dan. Znani berlinski nacionalni ekonom profesor Wolf konstatira na podlagi natančnih študij, da ti podatki ne odgovarjajo resnici. On je naračunal 150 milijonov mark na dan, od katerih odpade 35 milijonov frankov na Nemčijo. Nemčija je porabila le v prvem mesecu vojne dve in pol milijardi.

(Kaznovana, ker je porabila preveč vode.) Glasbena učiteljica iz Rusije Bruha Birnzweigova je bila v Vratislavi obsojena v petdnevni zapor, ker je porabila preveč vode. Navzlic prepovedi se je kopala tri dni zapored ter porabila veliko množine vode. Zastonj so ji prigovarjali sosede. Še ozmerjala jih je ter napravila političen kraval, ki ga ne moremo opisati. Vsled tega je bila obsojena na 5 dni zopora.

(Božični puran v Angliji.) Na božični jedilni mizi v Angliji zavzema vedno častno mesto puran. To imenitno ptico, ki ima po naziranju gourmandov devetero meso, so dovažali v Anglijo predvsem z Ogrskega. In prav nič ni čudno, da se je začetkoma decembra pojavila v Angliji bojazen, da bo primanjkovalo te dobre jedi. Zdaj pa že zagotavljajo angleški trgovci, da so našli druge vire, iz katerih bodo dobivali dovolj puranov in za primeroma nižje ceno.

10.000 kron nagrade.

Brado in lase povzročijo resnično v 8 do 14 dneh pristni danski Nokah-balzam. Staro in mlado, gospodje in gosperabijo za rast brade, obrvi in las samo «Nokah-balzam». Neškodljivost zajamčena. Če to ni resnično, plačamo

10.000 kron v gotovini

vsakemu golobrademu, plešastemu ali redkolasemu, ki je sedem tednov rabil Nokah-balzam.

Gospod H. Hjort piše: Uspeh je že zaraditega skrajno velik, ker pri meni, kljub temu, da sem star 27 let, pred uporabo Nokah-balzama še ni nič pričela poganjati brada. Iz hvaležnosti Vas bom povsod priporočal ter znamenujem z velespoštovanjem!

Ob neuspehu povrnemo znesek.

12-8

«Vsaki dami morem pristni danski Nokah-balzam pripočeti kot prijetno in uspešno sredstvo, da lasje nanovo zrastejo. Dolgo časa so mi lasje zelo izpadali, tako da so se prikazale na glavi gole lise. Ko sem pa štiri tedne rabila Nokah-balzam, so pričeli lasje zopet rasti, so postali gosti, teški in lepi. Gdēna. C. Holm.

Zavoj «Nokah» 10 K Diskretna zavojnina. Denar se pošlje naprej ali pa se pošlje po povzetju (kot plačilo se sprejemajo tudi poštna znamka). Piše naj se

Hospitals Laboratorium, Copenhagen K. 1060
Postbox 95 (Daenemark)

(Dopisnice je treba frankirati z 10 vinarsko znamko in pisma s 25 vinarsko znamko).

Prosim izrežite ta oglas!